

2024/1852

2.7.2024

DECYZJA RADY (UE) 2024/1852

z dnia 25 czerwca 2024 r.

w sprawie odmowy korzyści wynikających z części III Traktatu karty energetycznej przez Unię każdej jednostce prawnej, która jest własnością lub znajduje się pod kontrolą obywateli lub osób przynależących do Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi, oraz każdej inwestycji w rozumieniu Traktatu karty energetycznej, która jest inwestycją inwestora z Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4, akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając decyzję Rady i Komisji 98/181/WE, EWWiS, Euratom z dnia 23 września 1997 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnoty Europejskie Traktatu w sprawie Karty Energetycznej i Protokołu do Karty Energetycznej, w sprawie efektywności energetycznej i związanych z nią aspektów środowiskowych ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat karty energetycznej (zwany dalej „umową”) został zawarty przez Unię decyzją 98/181/WE, EWWiS, Euratom i wszedł w życie w dniu 16 kwietnia 1998 r.
- (2) Zgodnie z art. 17 ust. 1 umowy każda z Umawiających się Stron zastrzega sobie prawo do odmówienia korzyści wynikających z części III umowy jednostce prawnej, jeśli taka jednostka jest własnością lub znajduje się pod kontrolą obywateli lub osób narodowości państwa trzeciego oraz jeśli jednostka ta nie prowadzi znaczącej działalności gospodarczej na obszarze Umawiającej się Strony, w której została ona utworzona.
- (3) Zgodnie z art. 17 ust. 2 lit. b) umowy każda z Umawiających się Stron zastrzega sobie prawo do odmówienia korzyści wynikających z części III umowy inwestycji, jeśli odmawiająca Umawiająca się Strona stwierdzi, że taka inwestycja jest inwestycją inwestora z państwa trzeciego, w odniesieniu do którego dana odmawiająca Umawiająca się Strona przyjmuje albo utrzymuje środki, które zabraniają transakcji z inwestorami tego państwa; bądź które zostałyby pogwałcone lub ominięte, jeśli korzyści wynikające z części III umowy byłyby przyznane inwestorom tego państwa lub ich inwestycjom.
- (4) Unia stopniowo wprowadza środki ograniczające przeciwko Federacji Rosyjskiej, początkowo w odpowiedzi na nielegalną aneksję Krymu i Sewastopolu oraz w odpowiedzi na celową destabilizację Ukrainy. Unia rozszerzyła środki ograniczające w odpowiedzi na uznanie niekontrolowanych przez rząd obszarów ukraińskich obwodów donieckiego i ługańskiego oraz nakazanie rozmieszczenia rosyjskich sił zbrojnych na tych obszarach. W odpowiedzi na rosyjską wojnę napastniczą przeciw Ukrainie Unia znacząco rozszerzyła środki ograniczające.
- (5) Jednocześnie środki ograniczające wprowadzone przez Unię wobec Republiki Białorusi zostały rozszerzone w reakcji na zaangażowanie tego kraju w rosyjską wojnę napastniczą przeciw Ukrainie.
- (6) Ani Federacja Rosyjska, ani Republika Białorusi nie są Umawiającą się Stroną umowy. Inwestorzy z tych krajów mogliby jednak próbować korzystać z jednostek prawnych mających siedzibę na terytorium Umawiającej się Strony umowy, aby podnosić zarzut, że Unia lub jej państwa członkowskie działały niezgodnie ze zobowiązaniami w zakresie ochrony inwestycji wynikającymi z umowy, i w związku z tym wszczynać postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporów między inwestorem a państwem przeciwko Unii lub jej państwom członkowskim.
- (7) Działania Unii i jej państw członkowskich są zgodne z umową i innymi odpowiednimi umowami, a w każdym razie roszczenia w odniesieniu do takich środków są wykluczone na podstawie mających zastosowanie instrumentów i ogólnego prawa międzynarodowego. Niezależnie od powyższego należy podjąć uzupełniające kroki proceduralne, aby uniknąć postępowań w sprawie rozstrzygnięcia sporów między inwestorem a państwem wszczynanych przez jednostki prawne, które są własnością lub znajdują się pod kontrolą obywateli lub osób przynależących do Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi, przeciwko Unii lub jej państwom członkowskim na podstawie umowy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 69 z 9.3.1998, s. 1.

- (8) Zgodnie z art. 17 umowy Umawiające się Strony mogą odmówić korzyści wynikających z postanowień umowy dotyczących ochrony inwestycji inwestorom z państw niebędących Umawiającymi się Stronami, którzy dążą do nadużywania umowy poprzez dochodzenie roszczeń inwestycyjnych w wyżej wspomnianych okolicznościach („odmowa korzyści”).
- (9) Należy powołać się na art. 17 ust. 1 umowy w odniesieniu do każdej jednostki prawnej, która jest własnością lub znajduje się pod kontrolą obywateli lub osób przynależących do Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi i która nie prowadzi znaczącej działalności gospodarczej na obszarze Umawiającej się Strony, w której została ona utworzona. Właściwe jest również powołanie się na art. 17 ust. 2 lit. b) umowy w odniesieniu do każdej inwestycji w rozumieniu umowy, która jest inwestycją inwestora z Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi w okolicznościach określonych w tym postanowieniu.
- (10) Odmowa korzyści na podstawie art. 17 umowy powinna zostać wdrożona przez Komisję poprzez rozpowszechnienie na Konferencji Karty Energetycznej oświadczenia zawartego w załączniku do niniejszej decyzji w imieniu Unii i wszystkich odpowiednich państw członkowskich, które są Umawiającymi się Stronami umowy lub które były Umawiającymi się Stronami umowy, na których terytorium w dalszym ciągu obowiązuje umowa, zgodnie z art. 47 ust. 3 umowy.
- (11) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii, Euratomu i wszystkich państw członkowskich do powoływania się na art. 17 umowy wobec inwestora lub inwestycji oddzielnie i w dowolnym odpowiednim momencie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia odmawia przyznania, na podstawie art. 17 ust. 1 Traktatu karty energetycznej, korzyści wynikających z części III tej umowy każdej jednostce prawnej, która jest własnością lub znajduje się pod kontrolą obywateli lub osób przynależących do Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi i która nie prowadzi znaczącej działalności gospodarczej na obszarze Umawiającej się Strony lub byłej Umawiającej się Strony, w której została ona utworzona.
2. Unia odmawia przyznania, na podstawie art. 17 ust. 2 lit. b) Traktatu karty energetycznej, korzyści wynikających z części III tej umowy każdej inwestycji, która jest inwestycją inwestora z Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi w okolicznościach określonych w tym postanowieniu.

Artykuł 2

Komisja, w imieniu Unii, nadaje skuteczność niniejszej decyzji, poprzez rozpowszechnienie na Konferencji Karty Energetycznej oświadczenia zawartego w załączniku.

Sporządzono Luksemburgu dnia 25 czerwca 2024 r.

W imieniu Rady

Przewodnicząca

H. LAHBIB

ZAŁĄCZNIK

OŚWIADCZENIE

w imieniu Unii Europejskiej, Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratom) oraz Belgii, Bułgarii, Czech, Danii, Niemiec, Estonii, Irlandii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Chorwacji, Włoch, Cypru, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Malty, Niderlandów, Austrii, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowenii, Słowacji, Finlandii i Szwecji

Unia Europejska, Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom) i wyżej wymienione państwa członkowskie, które są lub były Umawiającymi się Stronami Traktatu karty energetycznej (zwanego dalej „umową”) odmawiają niniejszym korzyści wynikających z części III umowy:

- 1) każdej jednostki prawnej, która jest własnością lub znajduje się pod kontrolą obywateli lub osób przynależących do Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi i która nie prowadzi znaczącej działalności gospodarczej na obszarze Umawiającej się Strony lub byłej Umawiającej się Strony, w której została ona utworzona, zgodnie z art. 17 ust. 1 umowy; oraz
- 2) każdej inwestycji w rozumieniu umowy, która jest inwestycją inwestora z Federacji Rosyjskiej lub Republiki Białorusi, zgodnie z art. 17 ust. 2 lit. b) umowy.

Unia i jej państwa członkowskie przyjęły i utrzymują środki ograniczające wobec Federacji Rosyjskiej w związku z jej wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, a także wobec Republiki Białorusi jako współsprawcy tej wojny napastniczej. Środki ograniczające obejmują środki, które (i) zakazują transakcji z inwestorami z Federacji Rosyjskiej i Republiki Białorusi oraz które (ii) zostałyby naruszone lub byłyby obchodzone, gdyby korzyści wynikające z części III umowy przyznano inwestorom z tych państw lub ich inwestycjom.